

परीक्षेचे नांव : सहायक प्राध्यापक, समाजशास्त्र,

परीक्षेचा दिनांक : 09 फेब्रुवारी, 2014

महाराष्ट्र शिक्षण सेवा (महाविद्यालयीन शाखा), गट -अ, चाळणी परीक्षा-2013

विषय : समाजशास्त्र

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सहायक प्राध्यापक, समाजशास्त्र, महाराष्ट्र शिक्षण सेवा (महाविद्यालयीन शाखा), गट -अ, चाळणी परीक्षा-२०१३ या चाळणी परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेची उत्तरतालिका उमेदवारांच्या माहितीसाठी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली होती. त्यासंदर्भात उमेदवारांनी अधिप्रमाणित (Authentic) स्पष्टीकरण / संदर्भ देऊन पाठविलेली लेखी निवेदने, तसेच तज्ज्ञांचे अभिप्राय विचारात घेऊन आयोगाने उत्तरतालिका सुधारित केली आहे. या उत्तरतालिकेतील उत्तरे अंतिम समजण्यात येतील. यासंदर्भात आलेली निवेदने विचारात घेतली जाणार नाहीत व त्याबाबत कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

उत्तरतालिका - KEY

Question Paper Preview

Notations :

- 1.Options shown in green color and with ✓ icon are correct.
- 2.Options shown in red color and with ✗ icon are incorrect.

9th Feb. 2014 - Assistant Professor - Sociology

Question id : 2401 Question Type :

These are like things external to individual but constrain their behaviour' .

This concept is known as...

Options :

1. ✗ Division of labour
2. ✓ Social facts
3. ✗ The Suicide
4. ✗ Rules of Sociological Methods

Question id : 2401 Question Type :

‘या बाबी बाह्यस्वरूपाकडून व्यक्तीगत पातळीवर असतात, परंतु त्यामुळे त्यांच्या वागणूकीवर बंधन येते’

ही संकल्पना कोणत्या संज्ञेने ओळखली जाते...

Options :

1. ✗ श्रमाची विभागणी
2. ✓ सामाजिक तथ्यता
3. ✗ आत्महत्या
4. ✗ समाजशास्त्रीय पध्दतीचे नियम

Question id : 2402 Question Type :

Explain the Homo Hierachicus Louis Dermont Studied which Society

Options :

1. ✘ American Society
2. ✔ Indian Society
3. ✘ Tribal Society
4. ✘ Rad Indian's Society

Question id : 2402 Question Type :

होमो हायराकीकस विशद करा. लुई डेमॉन्टने कोणत्या समाजाचा अभ्यास केला.

Options :

1. ✘ अमेरीकी समाज
2. ✔ भारतीय समाज
3. ✘ आदीवासीसमाज
4. ✘ रेड इंडियन समाज

Question id : 2403 Question Type :

S.C. Dube's famous work is on:

Options :

1. ✘ Urban Structure
2. ✘ Agrarian Structure
3. ✔ Rural Structure
4. ✘ Tribal structure

Question id : 2403 Question Type :

एस. सी. दुबे यांचे या विषयावरील कार्य अत्यंत प्रसिध्द आहे :

Options :

1. ✘ नागरी संरचना
2. ✘ कृषिक संरचना
3. ✔ ग्रामिण संरचना
4. ✘ आदीवासी संरचना

Question id : 2404 Question Type : (Question Cancelled)

M.N. Srinivas's concept of Sanskritisation earlier known as

Options :

Question Cancelled

Question id : 2404 Question Type : (Question Cancelled)

एम. एन. श्रीनिवास यांची संस्कृतीकरणाची संकल्पना यापूर्वी या नावाने ओळखली जात असे

Options :

Question Cancelled

Question id : 2405 Question Type :

Who studied India village with historical and conceptual discussions

Options :

1. ✘ Milton Singer
2. ✘ A.R. Desai
3. ✘ Louis Demont
4. ✔ M.N. Srinivas

Question id : 2405 Question Type :

ऐतिहासिक व संकल्पनात्मक चर्चासहित भारतीय खेड्यांचा अभ्यास कोणी केला

Options :

1. ✘ मिल्टन सिंगर
2. ✘ ए. आर. देसाई
3. ✘ लुई डेमॉन्ट
4. ✔ एम. एन. श्रीनिवास

Question id : 2406 Question Type :

A social condition in which values are conflicting ,weak or absent is

Options :

1. ✘ Normlessness
2. ✔ Anomie
3. ✘ Anarchy
4. ✘ Alienation

Question id : 2406 Question Type :

ज्यामध्ये मूल्यांचा संघर्ष,कमतरता किंवा अभाव असलेली सामाजिक परिस्थिती अशी असते

Options :

1. ✘ प्रमाणकराहित्य
2. ✔ प्रमाणकशून्यता
3. ✘ अराजकता
4. ✘ अन्याक्रमण

Question id : 2407 Question Type :

An important Sociological concept in which each person having a specialized role is known as

Options :

1. ✘ Specialisation
2. ✘ Expertisation
3. ✔ Division of Labour
4. ✘ Dividing the role

Question id : 2407 Question Type :

ज्यामध्ये प्रत्येक व्यक्तीची विशिष्ट भूमिका असते, अशा महत्त्वपूर्ण सामाजिक संकल्पनेला यानावाने ओळखले जाते

Options :

1. ✘ विशेषीकरण
2. ✘ विशेषज्ञता

3. ✓ श्रमाची विभागणी
4. ✗ भूमिकेची विभागणी

Question id : 2408 Question Type :

Name the sociologist who first introduced the term 'white collar crime'

Options :

1. ✗ Lombocro
2. ✗ S.P. Shapiro
3. ✗ Robert Rothman
4. ✓ Edwin.H. Snterlan

Question id : 2408 Question Type :

पांढरपेशा गुन्हा ही संज्ञा ज्याने सर्वप्रथम आणली, त्या समाजशास्त्रज्ञाचे नाव सांगा.

Options :

1. ✗ लोम्बोक्रो
2. ✗ एस. पी. शापिरो
3. ✗ रॉबर्ट रॉथमन
4. ✓ एडविन एच. थरलॅन

Question id : 2409 Question Type :

Farmers who produce primarily within family units for their own consumption are known as

Options :

1. ✗ Agriculturists
2. ✗ Zamindars
3. ✓ Peasants
4. ✗ Proprietary class

Question id : 2409 Question Type :

जे शेतकरी स्वतःच्या वापरासाठी प्रामुख्याने कौटुंबिक घटकामध्येच उत्पादन करतात, ते कोण म्हणून ओळखले जातात

Options :

1. ✗ कृषीशास्त्रज्ञ
2. ✗ जमीनदार
3. ✓ कृषिक
4. ✗ मालक वर्ग

Question id : 2410 Question Type :

Name the social theorist whose primary concern was the role of knowledge in relation to society.

Options :

1. ✓ Habermass
2. ✗ Luckmann
3. ✗ A.h. halsey
4. ✗ G.C. homens

Question id : 2410 Question Type :

समाजाच्या अनुषंगाने ज्ञानाची भूमिका हा ज्याच्या चिंतेचा/अभ्यासाचा मुख्य विषय होता, त्या सामाजिक उपपत्तिकाराचे नाव काय

Options :

1. ✓ हेबरमास

2. ✘ लकमन
3. ✘ ए. एच. हालसे
4. ✘ जी. सी. होमेन्स

Question id : 2411 Question Type :

Tebhaga and Telangana movement in 1946-51 are examples of

Options :

1. ✘ Workers movement
2. ✘ Caste based movements
3. ✘ Dalit movements
4. ✔ Peasant movements

Question id : 2411 Question Type :

१९४६-५१ या काळातील तेलभा व तेलंगणा चळवळ कशाची उदाहरणे आहेत

Options :

1. ✘ कामगार चळवळ
2. ✘ जातिधारीत चळवळ
3. ✘ दलीत चळवळ
4. ✔ शेतकरी चळवळ

Question id : 2412 Question Type :

Which approach in Sociology is concerned with the systematic study of Indian society and culture.

Options :

1. ✔ Indological approach
2. ✘ Classical approach
3. ✘ Culturological approach
4. ✘ Structural approach

Question id : 2412 Question Type :

भारतीय समाज व संस्कृती यांचा पध्दतशीर अभ्यास करताना समाजशास्त्रातील कोणतीदृष्टीकोण अंगिकारणे गरजेचे आहे

Options :

1. ✔ भारतदेशीय दृष्टीकोण
2. ✘ पारंपारीकदृष्टीकोण
3. ✘ संस्कृतीशास्त्रीयदृष्टीकोण
4. ✘ संरचनात्मक दृष्टीकोण

Question id : 2413 Question Type :

What is the meaning of Jajmani system?

Options :

1. ✘ Exchange of goods
2. ✘ Exchange by money
3. ✔ Exchange of goods and services
4. ✘ Exchange of services

Question id : 2413 Question Type :

जजमणि व्यवस्थेचा अर्थ काय ?

Options :

1. ✘ मालाचा विनिमय
2. ✘ पैशांचा विनिमय
3. ✔ माल व सेवांचा विनिमय
4. ✘ सेवांचा विनिमय

Question id : 2414 Question Type :
Urbanisation mainly refers to-

Options :

1. ✘ Increase of villages
2. ✘ Increase of towns
3. ✔ Increase of cities
4. ✘ Increase of habitations

Question id : 2414 Question Type :
नागरीकरणाचा अर्थ या बाबीशी संबंधित आहे -

Options :

1. ✘ खेड्यांची वाढ
2. ✘ नगरांची वाढ
3. ✔ शहरांची वाढ
4. ✘ वसाहतींची वाढ

Question id : 2415 Question Type :
In the following which one is a lifelong process?

Options :

1. ✔ Socialisation
2. ✘ Stratification
3. ✘ Social Control
4. ✘ Cooperation

Question id : 2415 Question Type :
खालीलपैकी कोणती प्रक्रिया आयुष्यभर सुरु राहणारी आहे ?

Options :

1. ✔ सामाजिकरण
2. ✘ स्तरीभवन
3. ✘ सामाजिक नियंत्रण
4. ✘ सहकार

Question id : 2416 Question Type :
..... is the chief architect of the Indian Constitution

Options :

1. ✘ Jawaharlal Nehru
2. ✘ Radha Krishnan
3. ✘ Rajendra Prasad
4. ✔ B.R. Ambedkar

Question id : 2416 Question Type :
...हे भारतीय राज्यघटनेचे प्रमुख शिल्पकार आहेत.

Options :

1. ✘ जवाहरलाल नेहरू
2. ✘ राधा कृष्णन
3. ✘ राजेन्द्र प्रसाद
4. ✔ बी. आर. आंबेडकर

Question id : 2417 Question Type :

Name the sociologist who distinguished between mechanical and organic solidarity

Options :

1. ✔ Durkheim
2. ✘ Karl Marx
3. ✘ Max Weber
4. ✘ August Comte

Question id : 2417 Question Type :

यांत्रिकी आणि आंगिक एकत्रितता यांच्यातील फरक दर्शवणार्‍या समाजशास्त्रज्ञाचे नाव सांगा.

Options :

1. ✔ दुरखेम
2. ✘ कार्ल मार्क्स
3. ✘ मॅक्स वेबर
4. ✘ ऑगस्ट कोम्ट

Question id : 2418 Question Type :

The term 'Revolutionary changes' indicates-

Options :

1. ✔ Rapid changes by overthrowing the existing system
2. ✘ Static change
3. ✘ Changes at a slow pace
4. ✘ Developmental changes

Question id : 2418 Question Type :

'क्रांतिकारी बदल' या संज्ञेचा अर्थ -

Options :

1. ✔ अस्तित्वातील व्यवस्थेला झुगारून वेगाने होणारे बदल
2. ✘ स्थैतिक बदल
3. ✘ हळूवार होणारे बदल
4. ✘ वैकासिक बदल

Question id : 2419 Question Type :

'A web of physical and biological systems and process' denotes-

Options :

1. ✘ Social order
2. ✔ Ecology
3. ✘ Evolution
4. ✘ Social system

Question id : 2419 Question Type :

‘भौतिक व जैविक यंत्रणा व प्रक्रियांचे जाले’ म्हणजे -

Options :

1. ✘ सामाजिक अनुक्रम
2. ✔ पर्यावरण
3. ✘ बदल/क्रांति
4. ✘ सामाजिक यंत्रणा

Question id : 2420 Question Type :

Social Demography studies which field of the society?

Options :

1. ✘ Animals
2. ✔ Population
3. ✘ Ecology
4. ✘ Climate

Question id : 2420 Question Type :

सामाजिक लोकसंख्याशास्त्र समाजाच्या कोणत्या भागाचा अभ्यास करते ?

Options :

1. ✘ प्राणी
2. ✔ लोकसंख्या
3. ✘ पर्यावरण
4. ✘ हवामान

Question id : 2421 Question Type :

Chipko is the example of which social movement ?

Options :

1. ✘ National Movement
2. ✔ Ecological Movement
3. ✘ Women movement
4. ✘ Peasant movement

Question id : 2421 Question Type :

चिपको हे नाव कोणत्या सामाजिक चळवळीशी संबंधित आहे ?

Options :

1. ✘ राष्ट्रीय चळवळ
2. ✔ पर्यावरण चळवळ
3. ✘ स्त्रीवादी चळवळ
4. ✘ शेतकरी चळवळ

Question id : 2422 Question Type :

Dependency ratio is.....

Options :

1. ✘ Children's ratio in the population
2. ✔ Ratio of working and dependent population
3. ✘ Ratio of working population
4. ✘ Ratio of dependents in population

Question id : 2422 Question Type :

अवलंबन गुणोत्तर म्हणजे...

Options :

1. ✘ लोकसंख्येतील बालकांचे गुणोत्तर
2. ✔ कामकरी व परावलंबी लोकसंख्येचे गुणोत्तर
3. ✘ कामकरी लोकसंख्येचे गुणोत्तर
4. ✘ लोकसंख्येतील परावलंबितांचे गुणोत्तर

Question id : 2423 Question Type :

Primarily Indian society is a rural society because.....

Options :

1. ✔ A big percentage of population live in rural areas
2. ✘ Very small percentage of population live in villages
3. ✘ People like to live in villages
4. ✘ Rural society is based on agriculture

Question id : 2423 Question Type :

भारतीय समाज हा प्रामुख्याने ग्रामिण समाज आहे, कारण.....

Options :

1. ✔ लोकसंख्येपैकी मोठी टक्केवारी ग्रामिण भागांमध्ये राहते.
2. ✘ फारच कमी लोकसंख्येची टक्केवारी ग्रामिण भागांमध्ये राहते.
3. ✘ लोकांना गावांमध्ये रहायला आवडते.
4. ✘ ग्रामिण समाज हा शेतीवर आधारलेला आहे.

Question id : 2424 Question Type :

What is the meaning of Sanskritisation?

Options :

1. ✘ Name of a language
2. ✔ A type of imitation
3. ✘ An institution
4. ✘ A social system

Question id : 2424 Question Type :

संस्कृतीकरण म्हणजे काय ?

Options :

1. ✘ भाषेचे नाव
2. ✔ अनुकरणाचा प्रकार
3. ✘ संस्था
4. ✘ सामाजिक व्यवस्था

Question id : 2425 Question Type :

What is main basis of Jajmani system?

Options :

1. ✘ Gram panchayat
2. ✘ Caste panchayat
3. ✘ Elders committee
4. ✔ Caste System

Question id : 2425 Question Type :

जजमणि व्यवस्थेचा मुख्य पाया काय आहे ?

Options :

1. ✘ ग्राम पंचायत
2. ✘ जात पंचायत
3. ✘ ज्येष्ठ व्यक्तींची समिती
4. ✔ जात व्यवस्था

Question id : 2426 Question Type :

Expansion of trade, division of labour, specialization and rising productivity are all associated with...

Options :

1. ✘ Structural irregularity
2. ✔ Globalisation
3. ✘ Communalism
4. ✘ Capitalism

Question id : 2426 Question Type :

व्यापार, श्रमाची विभागणी, विशेषीकरण आणि वाढती उत्पादकता या सर्व बाबी कोणत्या गोष्टीशी जोडल्या गेलेल्या आहेत.

Options :

1. ✘ संरचनात्मक अनियमितता
2. ✔ जागतिकीकरण
3. ✘ धार्मिकवाद
4. ✘ भांडवलशाही

Question id : 2427 Question Type :

What is NASDAQ?

Options :

1. ✔ Electronic exchange centre
2. ✘ Manual exchange centre
3. ✘ A convenience centre
4. ✘ Simple exchange centre

Question id : 2427 Question Type :

नॅसडॅक काय आहे ?

Options :

1. ✔ इलेक्ट्रॉनिक विनिमय केंद्र
2. ✘ मॅन्युअल विनिमय केंद्र
3. ✘ सुलभ केंद्र
4. ✘ साधे विनिमय केंद्र

Question id : 2428 Question Type : (Question Cancelled)

Forests, grasslands and wetlands are...

Options :

Question Cancelled

Question id : 2428 Question Type : (Question Cancelled)

वने, कुरणे आणि पाणथळ जमिनीमूहणे...

Options :

Question Cancelled

Question id : 2429 Question Type :

Sociology analyses the 'process of interaction' as...

Options :

1. ✓ Co-operation
2. ✗ Socialisation
3. ✗ Culturisation
4. ✗ Aculturation

Question id : 2429 Question Type :

'अन्योन्यक्रियेच्या प्रक्रिये'चे समाजशास्त्रामध्ये असे विश्लेषण केले जाते.

Options :

1. ✓ सहकार
2. ✗ सामाजिकरण
3. ✗ संस्कृतिकरण
4. ✗ परसंस्कृतिग्रहण

Question id : 2430 Question Type :

According to Sociology, who are essential to form a nuclear family ?

Options :

1. ✗ Husband and wife
2. ✗ A husband, wife and their kins
3. ✓ A husband ,wife and their unmarried children
4. ✗ A man and woman staying together.

Question id : 2430 Question Type :

समाजशास्त्रानुसार, केंद्रिभूत कुटुंब तयार करण्यासाठी कोण आवश्यक असतात ?

Options :

1. ✗ पती व पत्नी
2. ✗ पती, पत्नी व त्यांची मुले
3. ✓ पती, पत्नी व त्यांची अविवाहित मुले
4. ✗ एकत्र राहणारा पुरुष व स्त्री

Question id : 2431 Question Type :

The aim of French Revolution was to abolish

Options :

1. ✓ Monarchy
2. ✗ Democracy

3. ✖ Public rule
4. ✖ Elite network

Question id : 2431 Question Type :

फ्रेंच राज्यक्रांतीचे उद्दीष्ट ... नष्ट करणे होते.

Options :

1. ✔ राजसत्ता
2. ✖ लोकशाही
3. ✖ सार्वजनिक नियम
4. ✖ अभिजनांचा वर्ग

Question id : 2432 Question Type :

The concept of dominant caste was given by the well known sociologist...

Options :

1. ✖ Radhakamal Mukherjee
2. ✔ M N Srinivas
3. ✖ G.S. Ghurye
4. ✖ Milton Singer

Question id : 2432 Question Type :

प्रबल जमातीची संकल्पना ... या प्रसिद्ध समाजशास्त्रज्ञांनी मांडली.

Options :

1. ✖ राधाकमल मुखर्जी
2. ✔ एम. एन. श्रीनिवास
3. ✖ जी. एस. घुर्ये
4. ✖ मिल्टन सिंगर

Question id : 2433 Question Type :

Malthusian theory is related to which field of the society?

Options :

1. ✖ Family
2. ✖ Marriage
3. ✖ Stratification
4. ✔ Population

Question id : 2433 Question Type :

माल्थुसी सिध्दांत समाजाच्या कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे ?

Options :

1. ✖ कुटुंब
2. ✖ विवाह
3. ✖ स्तरीभवन
4. ✔ लोकसंख्या

Question id : 2434 Question Type :

The 'theory of Demographic Transition' was divided in how many phases?

Options :

1. ✖ One

2. ✖ Two
3. ✔ Three
4. ✖ Four

Question id : 2434 Question Type :

'लोकसंख्या स्थित्यंतराचा सिध्दांत' किती टप्प्यांमध्ये विभागलेला आहे ?

Options :

1. ✖ एक
2. ✖ दोन
3. ✔ तीन
4. ✖ चार

Question id : 2435 Question Type :

Who gave the thought of 'invisible hand'?

Options :

1. ✖ August Comte
2. ✖ Karl Marx
3. ✔ Adam Smith
4. ✖ Kautilya

Question id : 2435 Question Type :

'अदृश्य हाता' चा विचार कोणी मांडला ?

Options :

1. ✖ ऑगस्ट कोम्टे
2. ✖ कार्ल मार्क्स
3. ✔ ऍडम स्मिथ
4. ✖ कौटिल्य

Question id : 2436 Question Type :

Scarcity of resources creates problem in which field?

Options :

1. ✖ Social relation
2. ✖ Social system
3. ✖ Social Economy
4. ✔ Social ecology

Question id : 2436 Question Type :

साधनस्रोतांच्या दुर्भिक्ष्यामुळे कोणत्या क्षेत्रामध्ये समस्या निर्माण होते ?

Options :

1. ✖ सामाजिक नातेसंबंध
2. ✖ सामाजिक व्यवस्था
3. ✖ सामाजिक अर्थकारण
4. ✔ सामाजिक पर्यावरण

Question id : 2437 Question Type :

Which factor is important for agrarian society?

Options :

1. ✓ Agriculture system
2. ✗ Production of agriculture
3. ✗ Class conflict
4. ✗ Caste conflict

Question id : 2437 Question Type :

कृषीप्रधान समाजासाठी कोणता घटक महत्त्वाचा असतो ?

Options :

1. ✓ कृषी व्यवस्था
2. ✗ कृषी उत्पादन
3. ✗ वर्ग संघर्ष
4. ✗ जाति संघर्ष

Question id : 2438 Question Type :

Who gave the concept of Sanskritisation?

Options :

1. ✗ Vidhya Sagar
2. ✗ Milton Singer
3. ✗ A.R. Desai
4. ✓ M.N. Srinivas

Question id : 2438 Question Type :

संस्कृतीकरणाची संकल्पना कोणी मांडली ?

Options :

1. ✗ विद्या सागर
2. ✗ मिल्टन सिंगर
3. ✗ ए. आर. देसाई
4. ✓ एम. एन. श्रीनिवास

Question id : 2439 Question Type :

Increase of international movement of commodities, money, trade, technology is known as-

Options :

1. ✗ Liberalisation
2. ✓ Globalisation
3. ✗ Westernisation
4. ✗ Modernisation

Question id : 2439 Question Type :

आवश्यक वस्तू, पैसा, व्यापार, तंत्रज्ञान यांच्या आंतरराष्ट्रीय हालचालीतील वाढीला काय म्हणतात -

Options :

1. ✗ उदारीकरण
2. ✓ जागतिकीकरण
3. ✗ पाश्चिमीकरण
4. ✗ आधुनिकीकरण

Question id : 2440 Question Type :

The term 'sustainable development' means

Options :

1. ✘ Development in progressive society
2. ✔ Use of renewable resources to promote economic growth
3. ✘ Improving the standard of living and greater purchasing capacity
4. ✘ Development of alternative energy sources

Question id : 2440 Question Type :

‘धारणीय विकास’ ही संज्ञा म्हणजे -

Options :

1. ✘ प्रगतीशील समाजातील विकास
2. ✔ आर्थिक वृद्धीला चालना देण्यासाठी नवीकरणीय साधनस्रोतांचा वापर
3. ✘ जीवनमान व खरेदीच्या क्षमतांमधील सुधारणा
4. ✘ पर्यायी उर्जा स्रोतांचा विकास

Question id : 2441 Question Type :

“Technology changes society by changing ones environment to which we in turn adapt” was stated by

Options :

1. ✔ Ogburn
2. ✘ M.N. Srinivas
3. ✘ A.R. Desai
4. ✘ Karl Marx

Question id : 2441 Question Type :

‘पर्यावरणीय बदल करून तंत्रज्ञान समाजामध्ये बदल घडवते, ज्यांचा आपण अंगिकार करतो’ हे विधान यांनी मांडले.

Options :

1. ✔ ऑगबर्न
2. ✘ एम. एन. श्रीनिवास
3. ✘ ए. आर. देसाई
4. ✘ कार्ल मार्क्स

Question id : 2442 Question Type :

The French revolution overthrew the monarchy in France in the year

Options :

1. ✘ 1889-99
2. ✔ 1789-99
3. ✘ 1718-19
4. ✘ 1881-82

Question id : 2442 Question Type :

फ्रान्समधील राजसत्ता फ्रेंच राज्यक्रांतीने या वर्षी उलथवून टाकली.

Options :

1. ✘ १८८९-९९
2. ✔ १७८९-९९
3. ✘ १७९८-९९
4. ✘ १८८९-८२

Question id : 2443 Question Type :

The elements of dissatisfaction, disembodiment and reflexivity are the key elements of

Options :

1. ✘ Sequestration of experience by Giddens
2. ✘ Emergence of nation state and nationhood
3. ✘ Emergence of national identity
4. ✔ Giddens's theory of structuration

Question id : 2443 Question Type :

असंतोष, अनिश्चितता व प्रतिसंबंध हे याचे मुख्य घटक आहेत.

Options :

1. ✘ गिडन्सद्वारा मांडलेले अनुभवांची परिबद्धता
2. ✘ राष्ट्र व राष्ट्रत्वाचा उद्भव
3. ✘ राष्ट्रीय ओळखीचा उद्भव
4. ✔ निर्मिती संचरनेबाबतचा गिडन्सचा सिध्दांत

Question id : 2444 Question Type :

The term deconstruction was coined by

Options :

1. ✔ Derrida
2. ✘ J Alexander
3. ✘ Giddens
4. ✘ Habermass

Question id : 2444 Question Type :

टीकात्मक विश्लेषणाची संज्ञा यांनी मांडली

Options :

1. ✔ देरिडा
2. ✘ जे अलेक्झांडर
3. ✘ गिडन्स
4. ✘ हेबरमास

Question id : 2445 Question Type :

The term ethnomethodology also means

Options :

1. ✘ Ethnic studies
2. ✘ Studies about ethos
3. ✔ Peoples' methodology
4. ✘ Research studies

Question id : 2445 Question Type :

मानववंशमिमांसा या संज्ञेचा अर्थ असाही होतो.

Options :

1. ✘ वंशीय अभ्यास
2. ✘ लोकस्वभावाबद्दलचा अभ्यास
3. ✔ लोकांची रीतीप्रणाली
4. ✘ संशोधन अभ्यास

Question id : 2446 Question Type :

Who was the first scholar to develop the basic approach of phenomenology

Options :

1. ✘ Derrida
2. ✘ Paul Teyerabend
3. ✔ Franz Bentano
4. ✘ Foucault

Question id : 2446 Question Type :

रूपविवेचनवानाकडे पाहण्याचा मूलभूत दृष्टीकोण विकसित करणारा पहिली प्रज्ञावंत व्यक्ती कोण ?

Options :

1. ✘ देरिडा
2. ✘ पॉल त्येराबेण्ड
3. ✔ फ्रँझ बेण्टानो
4. ✘ फोकॉल्ट

Question id : 2447 Question Type :

'Everyday world to which people interact is a paramount reality' - this statement was made by

Options :

1. ✔ Alfred Schultz
2. ✘ Peter Berger
3. ✘ David Hardman
4. ✘ J Alexander

Question id : 2447 Question Type :

'दररोजच्या ज्या जगाशी लोकांची आंतरक्रिया सुरु असते, ते सर्वश्रेष्ठ वास्तव असते' - हे विधान यांनी मांडले होते.

Options :

1. ✔ आल्फ्रेड शल्टझ
2. ✘ पीटर बर्गर
3. ✘ डेव्हीड हार्डमन
4. ✘ जे अलेक्झांडर

Question id : 2448 Question Type :

Raiyatwari system of land settlement was introduced by British in

Options :

1. ✔ South India particularly in Tamil and Telugu regions
2. ✘ Eastern Bengal
3. ✘ Punjab and Rajasthan
4. ✘ Western Bengal

Question id : 2448 Question Type :

जमाबंदीची रयतवारी यंत्रणा ब्रिटीशांच्या वतीने या ठिकाणी सुरु करण्यात आली.

Options :

1. ✔ दक्षिण भारत, विशेषतः तामिळ व तेलगु प्रदेश
2. ✘ पूर्व बंगाल
3. ✘ पंजाब व राजस्थान
4. ✘ पश्चिम बंगाल

Question id : 2449 Question Type :

Malthusian theory of population proposes

Options :

1. ✘ Population rises in geometric progression
2. ✘ Population growth in arithmetic progression while agricultural products grow in geometric progression
3. ✘ Population growth is linked to overall levels of economic development
4. ✔ Population growth in geometric progression while agriculture grow in arithmetic progression

Question id : 2449 Question Type :

लोकसंख्येचा माल्थसी सिध्दांत काय सांगतो

Options :

1. ✘ लोकसंख्येची वाढ गुणोत्तर श्रेणीने होते
2. ✘ कृषी उत्पादनांमध्ये गुणोत्तर श्रेणीने तर लोकसंख्येमध्ये समांतर श्रेणीने वाढ होते.
3. ✘ आर्थिक विकासाच्या सर्वकष स्तरांशी लोकसंख्येची वाढ जोडली जाते.
4. ✔ लोकसंख्येमध्ये गुणोत्तर श्रेणीने वाढ होते तर कृषीवाढ समांतर श्रेणीने होते.

Question id : 2450 Question Type :

Acts of violence against women in any household is known as

Options :

1. ✘ Sexual abuse
2. ✔ Domestic violence
3. ✘ Crime against women
4. ✘ Marital conflict

Question id : 2450 Question Type :

कोणत्याही घरातील महिलेच्या बाबतीत हिंसेचे कायदे या नावाने ओळखले जातात

Options :

1. ✘ लैंगिक शोषण
2. ✔ कौटुंबिक हिंसा
3. ✘ महिलांसंदर्भातील गुन्हा
4. ✘ वैवाहिक वाद

Question id : 2451 Question Type :

Custodial rape means

Options :

1. ✔ Rape of a woman /girl in a police station
2. ✘ Rape of a woman /girl in a juvenile home
3. ✘ Rape of a woman in a sheltered home
4. ✘ Rape of a woman in an NGO

Question id : 2451 Question Type :

कस्टोडीयल/कोठडीतील बलात्कार म्हणजे

Options :

1. ✔ महिला/मुलीवर पोलीस स्थानकामध्ये केलेला बलात्कार
2. ✘ महिला/मुलीवर बाल सुधारगृहामध्ये केलेला बलात्कार
3. ✘ महिलेवर निवारा केंद्रामध्ये केलेला बलात्कार

4. ✘ NGO मध्ये केलेला महिलेवरील बलात्कार.

Question id : 2452 Question Type :

The term mono-culturalism refers to

Options :

1. ✔ Immigrant is expected to assimilate within the national culture
2. ✘ Immigrant cultures are mixed and amalgamated without state intervention
3. ✘ Immigrant are expected to preserve their cultures with different cultures interacting peacefully
4. ✘ Preserving cultural mosaic of separate ethnic groups

Question id : 2452 Question Type :

एकसंस्कृतीवाद या संज्ञेचा अर्थ -

Options :

1. ✔ परदेशी नागरीकांनी राष्ट्राची संस्कृती आत्मसात करून घेणे अपेक्षित असते.
2. ✘ परदेशी नागरीकांच्यासंस्कृतीचेमिश्रण होते वराज्याच्या हस्तक्षेपाशिवाय त्यांचे एकत्रिकरण होते.
3. ✘ निरनिराळ्या संस्कृतीबरोबरच परदेशी नागरीकांनी शांतपणे त्यांचीहीसंस्कृती जपणे अपेक्षित असते.
4. ✘ स्वतंत्र वांशिक गटांची संस्कृति रचना अबाधित ठेवणे.

Question id : 2453 Question Type :

Identify the concept in which people work according to Specialisation

Options :

1. ✘ Surplus value
2. ✔ Division of labour
3. ✘ Working together
4. ✘ Cooperation

Question id : 2453 Question Type :

विशेषीकरणाच्या अनुषंगाने लोक काम करतात, ती संकल्पना ओळखा.

Options :

1. ✘ अधिशेष कक्ष
2. ✔ श्रमाची विभागणी
3. ✘ एकत्र काम करणे
4. ✘ सहकार

Question id : 2454 Question Type :

Existence of a variety of ethnic, cultural and religious group is known as

Options :

1. ✘ Nationalism
2. ✘ Secularism
3. ✘ Integration
4. ✔ Pluralism

Question id : 2454 Question Type :

विविध वांशिक, सांस्कृतिक व धार्मिक गटांचे अस्तित्व या संज्ञेने ओळखले जाते.

Options :

1. ✘ राष्ट्रीयता
2. ✘ धर्मनिरपेक्षता

3. ✘ एकात्मता

4. ✔ बहुलवाद

Question id : 2455 Question Type :

In this concept gender conceptions and roles are the product of a broad Network of social influences operating interdependently in a variety of social subsystems.

Options :

1. ✘ Gender psychology

2. ✘ Gender stratification

3. ✔ Gender socialization

4. ✘ Gender action for control

Question id : 2455 Question Type :

या संकल्पनेमध्ये, लिंगजातिबद्दलच्या कल्पना व भूमिका या विविध सामाजिक उपयंत्रणांमध्ये परस्परावलंबीत्वाने काम करणाऱ्या सामाजिक प्रभावांच्या सर्वव्यापी जाळ्याचे फलस्वरूप असतात.

Options :

1. ✘ लिंग मानसशास्त्र

2. ✘ लिंग स्तरीभवन

3. ✔ लिंगविषयकसामाजिकरण

4. ✘ नियंत्रणासाठी लिंगकार्यवाही

Question id : 2456 Question Type :

-----,A programme of population connection is the only national programme with a strong emphasis on curriculum and professional development.

Options :

1. ✘ Population control

2. ✘ Population Policy Making

3. ✔ Population education

4. ✘ Population Studies

Question id : 2456 Question Type :

अभ्यासक्रम व व्यावसायिक विकासावर मोठ्या प्रमाणावर भर देत राबवण्यात येत असलेला लोकसंख्येशी संबंधित ----- असलेला हा एकमेव राष्ट्रीय कार्यक्रम आहे.

Options :

1. ✘ लोकसंख्या नियंत्रण

2. ✘ लोकसंख्या धोरण

3. ✔ लोकसंख्या शिक्षण

4. ✘ लोकसंख्या अभ्यास

Question id : 2457 Question Type :

No. of females per 1000 males in a given area at a specified period of time is referred as.

Options :

1. ✘ Birth rate

2. ✔ Sex-ratio

3. ✘ Maturity rate

4. ✘ Male-female ratio

Question id : 2457 Question Type :

निर्धारित कालावधीमध्ये विविधित क्षेत्रातील प्रति १०० पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या, या संज्ञेने ओळखली जाते.

Options :

1. ✘ जननदर
2. ✔ लिंग-गुणोत्तर
3. ✘ परिणति दर
4. ✘ स्त्री-पुरुष गुणोत्तर

Question id : 2458 Question Type :

State the policy that created an enabling environment for women to exercise their rights outside and have as equal partners along with men.

Options :

1. ✘ National policy of protection of women's rights
2. ✘ National policy of equality of women
3. ✔ National policy of empowerment of women
4. ✘ National policy of gender equality

Question id : 2458 Question Type :

महिलांना त्यांचे हक्क मिळवून देण्यासाठी आणि पुरुषांच्या बरोबरीनेच त्यांना उभे करण्यासाठी वातावरण निर्माण केलेल्या धोरणाचे नाव सांगा.

Options :

1. ✘ स्त्रियांच्या हक्कांचे संरक्षण करणारे राष्ट्रीय धोरण
2. ✘ स्त्रीसमानतेचे राष्ट्रीय धोरण
3. ✔ महिला सबलीकरणाचे राष्ट्रीय धोरण
4. ✘ लिंगसमानतेचे राष्ट्रीय धोरण

Question id : 2459 Question Type :

What percentage of seats are reserved for women belonging to SC & ST according to the 73rd and 74th amendments of the Constitution.

Options :

1. ✔ 17%
2. ✘ 19%
3. ✘ 16%
4. ✘ 15%

Question id : 2459 Question Type :

घटनेच्या ७३ व ७४ व्या दुरुस्तीनुसार अनुसूचित जाति व अनुसूचित जमातीमधील स्त्रियांसाठी किती टक्के जागा आरक्षित ठेवण्यात आली आहे.

Options :

1. ✔ 17%
2. ✘ 19%
3. ✘ 16%
4. ✘ 15%

Question id : 2460 Question Type :

Which distinct perspective of feminism traces its roots to the period of European history.

Options :

1. ✘ Radical
2. ✘ Socialist
3. ✘ Classical
4. ✔ Liberal

Question id : 2460 Question Type :

स्त्रीवादाच्या कोणत्या वेगळ्या परिप्रेक्ष्याची मुळे युरोपीय इतिहासाच्या काळाच्या मुळापर्यंत जातात.

Options :

1. ✘ क्रांतिकारी
2. ✘ समाजवादी
3. ✘ परंपरावादी
4. ✔ उदारमतवादी

Question id : 2461 Question Type :

Who is the author of book 'Industry and Society'?

Options :

1. ✘ Gaudemar
2. ✘ Kafka
3. ✔ William Foote
4. ✘ Jacques Roux

Question id : 2461 Question Type :

'उद्योग आणि समाज' पुस्तकाचे लेखक कोण ?

Options :

1. ✘ गॉदमर
2. ✘ काफका
3. ✔ विल्यम फूट
4. ✘ जॅक्यूस रोक्स

Question id : 2462 Question Type :

Establishes a legal system that facilitates productive individual and collective employment relationships, and therefore a productive economy'. This is a

Options :

1. ✘ Labour rules
2. ✔ Labour legislation
3. ✘ Labour Law
4. ✘ Labour welfare

Question id : 2462 Question Type :

ज्यायोगे उत्पादक व्यक्तीव सामूहिक रोजगार संबंधांना चालना दिली जाते, आणि त्यामुळे ते उत्पादक अर्थकारण होते, त्यावैधानिक व्यवस्थेला काय म्हणतात ?

Options :

1. ✘ कामगार विनियम
2. ✔ कामगार विधेयक
3. ✘ कामगार कायदा
4. ✘ कामगार कल्याण

Question id : 2463 Question Type :

Who mainly presented the idea of Social Conflict?

Options :

1. ✘ Herbert Spencer
2. ✘ Sorokin
3. ✔ Karl Marx

4. ✘ Talcott Parsons

Question id : 2463 Question Type :

सामाजिक संघर्षाची कल्पना प्रामुख्याने कोणी मांडली ?

Options :

1. ✘ हर्बर्ट स्पेन्सर
2. ✘ सोरकिन
3. ✔ कार्ल मार्क्स
4. ✘ टाल्कट पर्सन्स

Question id : 2464 Question Type :

A close connection between religion and economic forces was presented by:

Options :

1. ✔ Max Weber
2. ✘ Emile Durkheim
3. ✘ C.Wright Mills
4. ✘ Karl Marx

Question id : 2464 Question Type :

धर्म व आर्थिक दबाव यांच्यातील निकटचा संबंध याने मांडला :

Options :

1. ✔ मॅक्स वेबर
2. ✘ एमिल दुरकीहम
3. ✘ सी. राईट मिल्स
4. ✘ कार्ल मार्क्स

Question id : 2465 Question Type :

Which classical sociologist introduced the concept of 'collective consciousness'.

Options :

1. ✘ Max Weber
2. ✘ Karl Marx
3. ✔ Emile Durkheim
4. ✘ George Simmel

Question id : 2465 Question Type :

कोणत्या परंपरावादी समाजशास्त्रज्ञाने 'सामूहिक बोधावस्थे' ची संकल्पना मांडली ?

Options :

1. ✘ मॅक्स वेबर
2. ✘ कार्ल मार्क्स
3. ✔ एमिल दुरकीहम
4. ✘ जॉर्ज सिमेल

Question id : 2466 Question Type :

The 'class polarization' that Marx predicted referred to:

Options :

1. ✘ The division of each social class into the more or less privilege
2. ✔ The growing gap between rich and poor, resulting in class consciousness

- ✘ The tendency for the working class to live in very cold places
- ✘ The growth of intermediate strata in the middle classes

Question id : 2466 Question Type :

माक्सने भाकित वर्तवलेले 'वर्ग ध्रुवीकरण' म्हणजे :

Options :

- ✘ प्रत्येक सामाजिक वर्गाची त्याहून अधिक वा कमी लाभाच्या वर्गात विभागणी
- ✔ वर्ग जाणिवेमध्ये परावर्तित होणारी, श्रीमंत व गरीबांमधील वाढती दूरी
- ✘ कामकरी वर्गाची अत्यंत थंड ठिकाणी राहण्याची प्रवृत्ती
- ✘ मध्यमवर्गीयांमधील आंतरवर्ती स्तराची वाढ

Question id : 2467 Question Type :

Which social theorist argued that societies move from mechanical solidarity to organic solidarity?

Options :

- ✘ Comte
- ✔ Durkheim
- ✘ Goffman
- ✘ Spencer

Question id : 2467 Question Type :

कोणत्या समाजशास्त्रीय उपपत्तिकाराने समाजाच्या यांत्रिक एकीकरणातून आंगिक एकीकरणाकडील वाटचालीबद्दल विवेचन केले ?

Options :

- ✘ कोम्ट
- ✔ दुरकीहम
- ✘ गॉफमन
- ✘ स्पेन्सर

Question id : 2468 Question Type :

Which of the following argued that a capitalist society has a dominant ideology that serves the interests of the ruling class.

Options :

- ✘ Max Weber
- ✘ Talcott Persons
- ✘ Emile Durkeheim
- ✔ Karl Marx

Question id : 2468 Question Type :

खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीने असे विधान केले की, भांडवलशाही समाजामध्ये सत्ताधारी वर्ग होण्याचे स्वारस्य असलेली प्रबळ विचारप्रणाली असते.

Options :

- ✘ मॅक्स वेबर
- ✘ टाल्कट पर्सन्स
- ✘ एमिल दुरकीहम
- ✔ कार्ल माक्स

Question id : 2469 Question Type :

The term ethnocentrism was coined by Sociologist

Options :

- ✘ W.F. Ogbnen

2. ✓ W.G. Sumner
3. ✗ George Murdock
4. ✗ Max Weber

Question id : 2469 Question Type :

वंशकेंद्रियवादाची संज्ञा कोणत्या समाजशास्त्रज्ञाने मांडली ?

Options :

1. ✗ डब्ल्यू एफ. ऑबनन
2. ✓ डब्ल्यू जी. समर
3. ✗ जॉर्ज मरडॉक
4. ✗ मॅक्स वेबर

Question id : 2470 Question Type :

Name the sociologist who consistently used dialectical historical method in his sociological studies in Indian content.

Options :

1. ✗ M.N. Srinivas
2. ✗ A.R. Desai
3. ✓ D.P. Mukherjee
4. ✗ D.N. Dhonagare

Question id : 2470 Question Type :

भारतीय परिस्थितीच्या अनुषंगाने आपल्या समाजशास्त्रीय अभ्यासामध्ये कोणत्या समाजशास्त्रज्ञाने सातत्याने तार्किक ऐतिहासिक पध्दतीचा वापर केला ?

Options :

1. ✗ एम. एन. श्रीनिवास
2. ✗ ए. आर. देसाई
3. ✓ डी. पी. मुखर्जी
4. ✗ डी. एन. धनागरे

Question id : 2471 Question Type :

Who was the leading Indian anthropologist who played a formative role in "building on Indian tradition in anthropology".

Options :

1. ✗ Ashish Bose
2. ✗ K.N. Bose
3. ✗ Surjit Bose
4. ✓ Nirmal Kumar Bose

Question id : 2471 Question Type :

मानवशास्त्रातील भारतीय परंपरेच्या उभारणी मध्ये कोणत्या आघाडीच्या भारतीय मानवशास्त्रज्ञाने रचनात्मक भूमिका बजावली ?

Options :

1. ✗ आशिश बोस
2. ✗ के. एन. बोस
3. ✗ सुरजितबोस
4. ✓ निर्मल कुमार बोस

Question id : 2472 Question Type :

'Caste and race in India' (1932) was written by the sociologist

Options :

1. ✘ D.P. Mukherjee
2. ✔ G.S. Ghurye
3. ✘ R.K. Mukherjee
4. ✘ M.N. Srinivas

Question id : 2472 Question Type :

'कास्ट ऍण्ड रेस इन इंडिया' (१९३२) हे पुस्तक या समाजशास्त्रज्ञाने लिहीले.

Options :

1. ✘ डी. पी. मुखर्जी
2. ✔ जी. एस. घुर्ये
3. ✘ आर. के. मुखर्जी
4. ✘ एम. एन. श्रीनिवास

Question id : 2473 Question Type :

Who is the writer of the book "The social Construction of Reality"?

Options :

1. ✔ Peter Berger
2. ✘ Herbert Blumer
3. ✘ Talcott Parsons
4. ✘ Thomas Luckmann

Question id : 2473 Question Type :

'धी सोशल कन्स्ट्रक्शन ऑफ रिऍलिटी' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

Options :

1. ✔ पीटर बर्गर
2. ✘ हर्बर्ट ब्लमर
3. ✘ टाल्कट पर्सन्स
4. ✘ थॉमस लकमन

Question id : 2474 Question Type :

Which of the following is not a feature of Globalisation

Options :

1. ✘ An increasing awareness of the world as a whole.
2. ✔ The extended power of nation-state
3. ✘ The destruction of distance through communication technologies
4. ✘ The stretching of social relations beyond national boundaries

Question id : 2474 Question Type :

खालीलपैकी कोणता मुद्दा जागतिकीकरणाचे वैशिष्ट्य नाही ?

Options :

1. ✘ वैश्विक स्तरावरील वाढती जागृती
2. ✔ राष्ट्राची विस्तारित शक्ती
3. ✘ दळणवळणाच्या तंत्रज्ञानाद्वारे अंतरातील घट
4. ✘ सामाजिक नातेसंबंध राष्ट्रीय सीमांच्या पलीकडे विस्तारित करणे

Question id : 2475 Question Type :

Economic aid has largely failed to promote modernization in the developing countries because

Options :

- ✘ There are no directly defined projects into which the money can be directed
- ✘ The United Nations refused to call on rich countries to provide it
- ✔ Debt repayment with interest can be greater than the amount of money received
- ✘ Debt repayment with interest can be greater than the amount paid

Question id : 2475 Question Type :

विकसनशील देशांमध्ये आधुनिकीकरणास वाव देण्यासाठीचे आर्थिकसहाय्य मोठ्या प्रमाणावर अपयशी ठरले, कारण-

Options :

- ✘ पैसा थेट वळवता येईल, असे कोणतेही थेट प्रकल्प नव्हते.
- ✘ पैसा पुरवण्यासाठी श्रीमंत देशांना गळ घालण्यास संयुक्त राष्ट्रांनीनकार दिला.
- ✔ घेतलेल्या कर्जरकमेपेक्षा व्याजासहीत कर्ज रक्कम परत करण्याचे प्रमाण मोठे होते.
- ✘ परतफेड केलेल्या रकमेपेक्षा व्याजासहीत कर्ज रक्कम परत देण्याचे प्रमाण मोठे होते.

Question id : 2476 Question Type :

A Indian Sociologist who used his Sanskrit knowledge in Indian Sociological Studies of social and cultural life in India.

Options :

- ✘ Radha Kamal Mukherji
- ✘ M.N. Srinivas
- ✘ S.C. Dube
- ✔ G.S. Ghurye

Question id : 2476 Question Type :

भारताच्या सामाजिक व सांस्कृतिक जीवनाच्या भारतीय समाजशास्त्रीय अभ्यासासाठी आपल्याला असलेल्या संस्कृतच्या ज्ञानाचा वापर करणाऱ्या भारतीय समाजशास्त्रज्ञाचे नाव -

Options :

- ✘ राधा कमल मुखर्जी
- ✘ एम. एन. श्रीनिवास
- ✘ एस. सी. दुबे
- ✔ जी. एस. घुर्ये

Question id : 2477 Question Type :

Who is the author of the book "My days with Gandhi"

Options :

- ✔ Nirmal Kumar Bose
- ✘ Radha Kamal Mukherjee
- ✘ A.R. Desai
- ✘ Sister Nivedita

Question id : 2477 Question Type :

'माय डेज् विथ गांधी' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

Options :

- ✔ निर्मल कुमार बोस
- ✘ राधा कमल मुखर्जी
- ✘ ए. आर. देसाई
- ✘ भगिनी निवेदिता

Question id : 2478 Question Type :

Environmental social movement are global in the sense that:

(A) They increase our awareness of risks that affect the whole planet

(B) They appeal to universal values and human rights.

(C) They use global media to generate publicity

Options :

1. ✘ A & B only
2. ✘ A & C only
3. ✘ B & C only
4. ✔ A, B & C

Question id : 2478 Question Type :

पर्यावरणवादी सामाजिक चळवळ अशा अनुषंगाने वैश्विक आहे, की -

(A) संपूर्ण ग्रहावर परिणाम करून शकणार्या धोक्यांद्विज आपल्यामध्ये जागृती करण्याचे प्रमाण वाढवतात

(B) वैश्विक मूल्ये आणि मानव हक्क यांच्यासाठी ते आवाहन करतात.

(C) प्रसिद्ध करण्यासाठी ते वैश्विक माध्यमाचा वापर करतात.

Options :

1. ✘ A आणि B
2. ✘ A आणि C
3. ✘ B आणि C
4. ✔ A ,B आणि C

Question id : 2479 Question Type :

Chodorow argued that gender socialization occurred through

Options :

1. ✔ Both boys and girls being closely attached to their mothers, but then boys breaking away
2. ✘ Girls being attached to their mothers but then breaking away
3. ✘ Boys being attached to their father and girls to their mothers
4. ✘ Both boys and girls being closely attached to their fathers, but girls breaking away

Question id : 2479 Question Type :

शोडोरोव्हने असे विधान केले की, या माध्यमातून लिंग सामाजिकरण होते.

Options :

1. ✔ मुले व मुली दोघांचीही त्यांच्या मातांशी जवळीक असते, परंतु नंतर मुले दूर जातात.
2. ✘ मुली त्यांच्या मातांच्या जवळ असतात, परंतु नंतर दूर जातात.
3. ✘ मुले त्यांच्या वडीलांच्या व मुली त्यांच्या मातांच्या जवळ असतात.
4. ✘ मुले व मुली दोघांचीही त्यांच्या वडीलांशी जवळीक असते, परंतु नंतर मुली दूर जातात.

Question id : 2480 Question Type :

Which among the following statements is not correct.

Options :

1. ✓ In past, communities used to be self sufficient, politically, socially and economically
2. ✗ No community can be self sufficient these days
3. ✗ Every community is self sufficient these days
4. ✗ The term community denotes almost uniformly and permanently shared lived of people over a definite range

Question id : 2480 Question Type :

खालीलपैकी कोणते विधान योग्य नाही ?

Options :

1. ✓ भूतकालात, सामाजिक वर्ग राजकीयदृष्ट्या, सामाजिकदृष्ट्या व आर्थिकदृष्ट्या व्यंपूर्ण होता.
2. ✗ हल्लीच्या दिवसांत कोणताही सामाजिक वर्ग स्वयंपूर्ण नाही.
3. ✗ हल्लीच्या दिवसांत प्रत्येकसामाजिक वर्ग स्वयंपूर्ण आहे.
4. ✗ सामाजिक वर्ग ही संज्ञा जवळजवळ एका निश्चित बिंदूपर्यंत लोकांचे जीवनमान एकसमानतेने व कायमस्वरूपात विभाजित झाल्याचे स्पष्ट करते.

Question id : 2481 Question Type :

The famous book of Gunnar Myrdal "Asian Drama" was in how many volumes

Options :

1. ✗ One
2. ✗ Two
3. ✓ Three
4. ✗ Four

Question id : 2481 Question Type :

गुनार मिर्दालचे 'एशियन ड्रामा' हे प्रसिद्ध पुस्तक किती खंडांमध्ये होते ?

Options :

1. ✗ एक
2. ✗ दोन
3. ✓ तीन
4. ✗ चार

Question id : 2482 Question Type :

Which theory of Gunnar Myrdal says that "..... gave serious attention to non-economic or institutional factors."

Options :

1. ✓ Theory of cumulative causation
2. ✗ Theory of investigation
3. ✗ Theory of economic growth
4. ✗ Theory of under developed regions

Question id : 2482 Question Type :

गुनार मिर्दालचा कोणता सिध्दांत असे सांगतो, की ".....ने आर्थिकेतर किंवा संस्थात्मक घटकांकडे गांभिर्यपूर्वक लक्ष दिले."

Options :

1. ✓ संचयी कार्यकारणाचा सिध्दांत
2. ✗ अन्वेषणाचा सिध्दांत
3. ✗ आर्थिक वृद्धीचा सिध्दांत
4. ✗ विकासाधीन प्रदेशांचा सिध्दांत

Question id : 2483 Question Type :

What is under development according to Samir Amin

Options :

- ✘ The uneven development between developing countries
- ✔ The uneven development between developed and developing countries
- ✘ Crisis resulting from declining rate of profit
- ✘ Uneven development between underdeveloped countries

Question id : 2483 Question Type :

सामीर अमीनच्या मते विकासाधीन म्हणजे काय ?

Options :

- ✘ विकसनशील देशांदरम्यानचा विषम विकास
- ✔ विकसित देश व विकसनशील देशांदरम्यानचा विषम विकास
- ✘ नफ्याच्या खालावत्या दरासाठी कारणीभूत ठरणारी आपत्ती
- ✘ विकासाधीन देशांदरम्यानचा विषम विकास

Question id : 2484 Question Type :

What does Gandhian model of development stress upon the most

Options :

- ✘ Industrial development
- ✘ Rural development
- ✔ Moral and human development
- ✘ Interdependence in development

Question id : 2484 Question Type :

विकासाचे गांधियन मॉडेल कोणत्या घटकांवर सर्वाधिक भर देते ?

Options :

- ✘ औद्योगिक विकास
- ✘ ग्रामिण विकास
- ✔ नीतिमत्ता व मनुष्य विकास
- ✘ विकासातील परस्परावलंबीत्व

Question id : 2485 Question Type :

Who was the first scholar to use the term social structure for the study of institution, culture and agency, social interaction and history.

Options :

- ✘ Herbert Spencer
- ✘ Raymond Russel
- ✘ F.Tonnies
- ✔ Alexls De-tocqueville

Question id : 2485 Question Type :

संस्था, संस्कृती व प्रतिनिधी संस्था, सामाजिक आंतरक्रिया व इतिहास यासाठीच्या सामाजिक रचनेची संज्ञा वापरणारा पहिला प्रज्ञावंत कोण ?

Options :

- ✘ हर्बर्ट स्पेन्सर
- ✘ रेमण्ड रसेल
- ✘ एफ. टोनीज्
- ✔ ऍलेक्स डी-केव्हील

Question id : 2486 Question Type :

In his work the Constitution of society anthoney Giddens deals mainly with the question of

Options :

1. ✘ Duality of nature
2. ✘ Duality of Economic
3. ✔ Duality of structure
4. ✘ Duality of development

Question id : 2486 Question Type :

समाजाच्या घटनेसंदर्भातील कामामध्ये ऍन्थनी गिडन्सने हा प्रश्न प्रामुख्याने चर्चिला आहे.

Options :

1. ✘ निसर्गाची अन्योन्यता
2. ✘ अर्थकारणाची अन्योन्यता
3. ✔ रचनेची अन्योन्यता
4. ✘ विकासाची अन्योन्यता

Question id : 2487 Question Type :

According to Foucault modern rationality is

Options :

1. ✘ Inforsive force
2. ✘ Passive force
3. ✔ Coercive force
4. ✘ Rational force

Question id : 2487 Question Type :

फोर्कॉल्टनुसार, आधुनिक बुध्दीनिष्ठता म्हणजे -

Options :

1. ✘ इंफोर्सिव बल(Inforsive force)
2. ✘ अक्रिय बल(Passive force)
3. ✔ दमनकारी बल(Coercive force)
4. ✘ तार्किक बल(Rational force)

Question id : 2488 Question Type :

Althusser has had broad influence in the area of

Options :

1. ✘ Marxian capitalism
2. ✔ Marxian philosophy
3. ✘ Marxian theory of alienation
4. ✘ Marxian communism

Question id : 2488 Question Type :

आल्थ्युझरचा या विषयामध्ये प्रचंड प्रभाव होता.

Options :

1. ✘ मार्क्सवादी भांडवलशाही
2. ✔ मार्क्सवादी तत्त्वज्ञान
3. ✘ अन्याकरणाचा मार्क्सवादी सिध्दांत
4. ✘ मार्क्सवादी साम्यवाद

Question id : 2489 Question Type :

Female literacy rate in our country as per 2011 census report:

Options :

1. ✘ 56%
2. ✔ 65.46%
3. ✘ 74.4%
4. ✘ 72.4%

Question id : 2489 Question Type :

२०११ च्या जनगणनेनुसार आपल्या देशातील महिला साक्षरता दर इतका आहे :

Options :

1. ✘ 56%
2. ✔ 65.46%
3. ✘ 74.4%
4. ✘ 72.4%

Question id : 2490 Question Type :

The process whereby one group of people becomes more like another group of people without losing their own identity is known as

Options :

1. ✘ accommodation
2. ✘ cultural unity
3. ✘ integration
4. ✔ acculturation

Question id : 2490 Question Type :

लोकांचा एक गट त्यांची स्वतःची ओळख हरवू न देता दुसऱ्या गटाच्या लोकांप्रमाणेच बनतो, त्या प्रक्रियेला या नावाने ओळखले जाते.

Options :

1. ✘ संयोजन
2. ✘ सांस्कृतिक एकता
3. ✘ एकात्मता
4. ✔ परसंस्कृतिग्रहण

Question id : 2491 Question Type :

Currently,How many languages are recognised by the 8th schedule of the constitution in our country.

Options :

1. ✘ 15
2. ✘ 18
3. ✘ 17
4. ✔ 22

Question id : 2491 Question Type :

सध्या,घटनेच्या ८ व्या अनुसूचीप्रमाणे आपल्या देशात किती भाषांना मान्यता आहे ?

Options :

1. ✘ 15
2. ✘ 18
3. ✘ 17

4. ✓22

Question id : 2492 Question Type :

differential Association theory of deviant behavior is propounded by

Options :

1. ✓Sutherland
2. ✗ Maciver & Page
3. ✗ Max weber
4. ✗ Durkheim

Question id : 2492 Question Type :

विपथगामी वर्तणूकीचा विभेदी सहचर्य सिध्दांत कोणी मांडला ?

Options :

1. ✓सदरलॅण्ड
2. ✗ मासिद्वहर आणि पेज
3. ✗ मॅक्स वेबर
4. ✗ दुरकिहम

Question id : 2493 Question Type :

A descriptive account of Social life and culture based on detailed observations of what people actually do is known as

Options :

1. ✓Ethnology
2. ✗ Descriptive studies
3. ✗ Observation
4. ✗ Field studies

Question id : 2493 Question Type :

सामाजिक जीवन व संस्कृतीचा वर्णनात्मक अभ्यासलोक प्रत्यक्षात काय करतात, यावरील निरीक्षणांच्या आधारे केला जातो, त्याला या संज्ञेने ओळखले जाते.

Options :

1. ✓मानववंशशास्त्र
2. ✗ वर्णनात्मक अभ्यास
3. ✗ निरीक्षण
4. ✗ क्षेत्रीय अभ्यास

Question id : 2494 Question Type :

Keeping a check on the urban development at the expense of countryside is an important component of

Options :

1. ✗ Social ecology
2. ✓Rurbanisation
3. ✗ Aforestation
4. ✗ Urbanization

Question id : 2494 Question Type :

ग्रामिण परिसराच्या विकासाच्या बदल्यास शहरी विकास करण्याकडे लक्ष ठेवणे हा याचा महत्त्वाचा घटक आहे.

Options :

1. ✗ सामाजिक पारिस्थितिकी

2. ✓ पुनर्नागरीकरण

3. ✗ वनीकरण

4. ✗ नागरीकरण

Question id : 2495 Question Type :

The concept of "Rural Communalism" was given by

Options :

1. ✓ Radha Kamal Mukerjee

2. ✗ D.P. Mukherjee

3. ✗ G.S. Ghurye

4. ✗ B.K. Sarkar

Question id : 2495 Question Type :

'ग्रामिण जातीयतवादा'ची संकल्पना यांनी मांडली.

Options :

1. ✓ राधा कमल मुखर्जी

2. ✗ डी. पी. मुखर्जी

3. ✗ जी. एस. घुर्ये

4. ✗ बी. के. सरकार

Question id : 2496 Question Type :

Name an American anthropologist who was the first to make systematic study of communities

Options :

1. ✗ Max weber

2. ✗ Sorokin and Zimmermon

3. ✗ Merton

4. ✓ Robert Redfield

Question id : 2496 Question Type :

सामाजिक वर्गाचा पध्दतशीर अभ्यास करणाऱ्या पहिल्या अमेरिकी मानवशास्त्रज्ञाचे नाव सांगा.

Options :

1. ✗ मॅक्स वेबर

2. ✗ सोरकीन आणि झिमरमन

3. ✗ मेरटन

4. ✓ रॉबर्ट रेडफिल्ड

Question id : 2497 Question Type :

A condition of self estrangement, where consequently the worker is detached from the work refers to

Options :

1. ✗ privatization

2. ✓ alienation

3. ✗ class antagonism

4. ✗ exploitation

Question id : 2497 Question Type :

जिथे परिणामतः कामगाराला कामावरून बाजूला केले जाते, अशी स्व-विलगीकरणाची स्थिती.

Options :

1. ✘ खाजगीकरण
2. ✔ अन्याक्रमण
3. ✘ वर्ग विरोधिता
4. ✘ शोषण

Question id : 2498 Question Type :

The development of modern forms of Industry-factories, machines and large-scale production processes. Industrialisation has been one of the main sets of processes influencing the social world over the past two centuries.

Options :

1. ✘ Urbanisation
2. ✘ Modernisation
3. ✘ Westernisation
4. ✔ Industrialisation

Question id : 2498 Question Type :

उद्योग-कारखाने, यंत्र व मोठ्या उत्पादन प्रक्रियांच्या आधुनिक स्वरूपाचा विकास. औद्योगिकरण ही एक महत्त्वाची प्रक्रिया बनली आहे, जिचा गेल्या दोन शतकांपासून सामाजिक जगतावर प्रभाव पडलेला आहे.

Options :

1. ✘ नागरीकरण
2. ✘ आधुनिकीकरण
3. ✘ पश्चिमीकरण
4. ✔ औद्योगिकरण

Question id : 2499 Question Type :

The population of India as recorded at each decennial census from 1901 has grown steadily except for a decrease during _____ .

Options :

1. ✘ 1991-2001
2. ✘ 2001-2011
3. ✔ 1911-1921
4. ✘ 1931-1941

Question id : 2499 Question Type :

1901 पासून प्रत्येक दहा वर्षे टिकणारा जनगणना रेकॉर्ड म्हणून भारत लोकसंख्या _____ दरम्यान कमी वगळता हळू हळू घेतले आहे.

Options :

1. ✘ 1991-2001
2. ✘ 2001-2011
3. ✔ 1911-1921
4. ✘ 1931-1941

Question id : 2500 Question Type :

Primarily Indian society is a rural society because.....

Options :

1. ✔ A big percentage of population live in rural areas
2. ✘ Very small percentage of population live in villages
3. ✘ People like to live in villages
4. ✘ Rural society is based on agriculture

Question id : 2500 Question Type :

भारतीय समाज हा प्रामुख्याने ग्रामिण समाज आहे, कारण.....

Options :

1. ✓ लोकसंख्येची मोठी टक्केवारी ग्रामिण भागांत राहते
2. ✗ लोकसंख्येची अत्यल्प टक्केवारी ग्रामिण भागांत राहते
3. ✗ लोकांना खेड्यांमध्ये राहणे आवडते.
4. ✗ ग्रामिण समाज हा शेतीवर आधारलेला आहे.